

รูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี

A MODEL OF DISCIPLINE ENHANCEMENT IN BASIC EDUCATION SCHOOLS, PATHUM THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ผู้วิจัย

วิภาส ทองสุทธิ¹

Vipas Thongsuddhi

drvipas@gmail.com

กรรมการควบคุม

รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต²ดร. พีระพงษ์ สิทธิอมร³

Advisor Committee

Assoc.Prof Dr.Soowanee Sikkabundit

Dr.Peerapong Sithiamorn

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี 2) เพื่อสร้างรูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาดังกล่าว และ 3) เพื่อความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีที่สร้างขึ้นโดยดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอน 1 ศึกษาสภาพการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 302 คน และสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง ขั้นตอน 2 สร้างรูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังกล่าวพร้อมทั้งตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 17 คน ขั้นตอน 3

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบที่สร้างขึ้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และการประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยมีดังนี้

1. สภาพการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ การประสานงาน การวางแผน การแบ่งทรัพยากร การกระตุ้น และจูงใจ และการประเมินผล

2. รูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนรู้และบูรณาการหลักสูตรไปใช้เพื่อการพัฒนาการเสริมสร้างวินัยนักเรียน 2) การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาความมีวินัยนักเรียน 3) การประกาศเกียรติคุณนักเรียนผู้ทำความดี มีวินัยในตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดี 4) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับครู ครอบครัว ชุมชน สังคม หน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนในการเสริมสร้างวินัย

¹ นิสิตระดับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^{2,3} กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

นักเรียน และ 5) การนิเทศติดตามผลการเสริมสร้างวินัยนักเรียนอย่างเป็นระบบผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด

3. การประเมินผลความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบที่สร้างขึ้นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : รูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ABSTRACT

This mixed method research had purposes : 1) to study current state of students' discipline enhancement in basic education schools, Pathum Thani Primary Educational Service Area Offices, 2) to construct a model of students' discipline enhancement in the basic education schools, and 3) to evaluate satisfaction with the constructed model. This research consisted of 3 stages: Stage 1, to study current state of students' discipline enhancement in basic education schools, Pathum Thani Primary Education Service area offices. The sample included 302 teachers and educational personal in Pathum Thani Primary Education Service area offices. Also the in-depth interview with key informants of 10 school administrators by purposive sampling ; Stage 2, to construct the students' discipline enhancement in basic education schools by reviewing and proving of 17 experts in educational administration ; Stage 3, to evaluate the satisfaction with the developed students' discipline enhancement model. The research instruments composed the questionnaire, structured interview form and evaluation form. The statistics used in data analyses were percentage, mean standard deviation and the content analysis.

The findings revealed as follows:-

1. The overall current state of students' discipline enhancement in basic education schools, Pathum Thani Primary Educational Service Area Offices was in all 5 aspects at the high level, running in the order of means from high to low, namely coordination, planning, resources sharing, motivation and evaluation, respectively.

2. The construction of the students' discipline enhancement in basic education schools composed 5 components, namely 1) learning management policy and curriculum integral of discipline enhancement, 2) school environmental settings contribute and enhancing students' discipline, 3) rewarding and recognizing the students with good discipline as a role model for others, 4) creating discipline enhancement network with teachers, families, communities or other public and private organizations, and 5) systematic monitoring and evaluation of discipline enhancement. The evaluation of the model was found that the model appropriateness and feasibility to apply in the schools at the highest level.

3. The evaluation of the satisfaction with the constructed model of students' discipline enhancement in basic education schools was as a whole at the high level.

Keywords : A Model of Student Discipline Enhancement, Pathum Thani Primary Educational Service Area Office

บทนำ

การจัดการศึกษาของประเทศไทยตั้งแต่เริ่มจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบมาจนถึงปัจจุบัน เห็นได้ว่าแผนการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาในระดับต่างๆ แต่ละฉบับที่ออกมาต่างก็มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาเด็กไทย ซึ่งแนวทางในการจัดการศึกษาได้วางไว้ว่า

“มุ่งพัฒนาชีวิตประชาชน ให้มีความสุขและอยู่ดีกินดี มีความสำนึกในความเป็นไทย รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ฝึกฝนการปรับตัวในสังคม เน้นลักษณะนิสัย ขยัน อดทน ซื่อสัตย์ ประหยัด และมีระเบียบวินัย การจัดการศึกษาในแต่ละระดับจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ กล่าวคือให้ความรู้ และคุณธรรม” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543: 1) ได้กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพของตนเองเป็นการปฏิรูปปรับเปลี่ยน โฉมหน้านำไปสู่การจัดการศึกษาให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม และจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสูงสุด เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาลักษณะของคนไทยที่พึงปรารถนาคือดี เก่งและมีความสุข เนื่องจากการศึกษาต้องมีภาพ 3 ภาพ ได้แก่ สมรรถภาพ คุณภาพ และสุขภาพ สมรรถภาพ หมายถึง ความเก่ง ความรอบรู้ คุณภาพ หมายถึง การมีความรู้คู่คุณธรรม และสุขภาพ หมายถึง การมีพลานามัย ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ การศึกษาจะต้องช่วยขยายองค์ความรู้ให้กับคนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันกับหน้าที่ความรับผิดชอบ บางคนมีความรู้ทางวิชาการดี แต่ขาดทักษะในการทำงาน จึงจำเป็นต้องขยายทักษะองค์ความรู้เป็นประสบการณ์ในการฝึกหัดปฏิบัติ (ประยูร ธมฺมจิตโต. 2541: 14)

การศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทนต่อการเปลี่ยนแปลงมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็นและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ซึ่งกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุดในโรงเรียนที่จะทำให้งานต่างๆ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะผู้บริหารเป็นผู้ที่ใช้ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์กระบวนการบริหารและกระบวนการนิเทศในรูปแบบต่างๆ เป็นแนวในการจัด

การศึกษา วิเคราะห์ และปรับใช้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพผู้เรียน วัฒนธรรม และความต้องการของชุมชน ดังนั้น การเรียนรู้จะเกิดจากการได้มีประสบการณ์ตรง ด้วยการแก้ปัญหา ทั้งปัญหาส่วนตัวและปัญหาส่วนรวม การสร้างเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ต่อความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนการแสดงออกของนักเรียน ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ และความคิด จะเกิดขึ้นได้ภายใต้ข้อจำกัดของ ความสามารถของผู้เรียน โดยมีความสนใจอยากรู้ อยากเห็นเป็นตัวจุดประกาย การเรียนรู้ ในหลายๆ มิติในปัจจุบันมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการพัฒนาที่ขาดความสมดุลระหว่างการพัฒนาทางด้านวัตถุกับจิตใจ ทำให้สังคมมีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลา และส่งผลให้เกิดปัญหาตามมามากมาย ผู้ที่จะดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและสร้างสรรค์สังคมได้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ใฝ่ดี และมีทักษะชีวิตที่เหมาะสมเพียงพอมีความสามารถในการปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ (รังสรรค์ ประเสริฐศรี. 2551: 6)

จากที่กล่าวมาพบปัญหาการจัดการศึกษาอยู่หลายประการโดยเฉพาะเรื่องวินัยนักเรียนจะพบว่า เด็กก้าวร้าวจะมีพฤติกรรมแสดงออกที่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนด้วยการก่อเรื่องต่างๆ ตามความต้องการของตนเอง โดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของผู้อื่น เด็กพวกนี้ชอบหาเรื่องทะเลาะวิวาท มีเรื่อง ขัดแย้งกับเพื่อน รังแกเพื่อน ชอบการทุบตี เตะตอย ทำทาย ทำลายสิ่งของทั้งของตัวเองและส่วนรวม พูดจาไม่สุภาพ ไม่เกรงกลัวผู้ใหญ่ อดดี ไม่เชื่อฟัง นิสัยหยาบคาย ขณะเรียนหนังสือชอบก่อวุ่นในชั้นเรียน ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้มักจะเป็นที่รังเกียจของสังคม เด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว เรามักจะเรียกว่า เด็กเถร (Delinquency) ด้วยสาเหตุดังกล่าวได้มีนักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายท่านได้ให้ความสนใจทำการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม เพื่อหาทางป้องกันและแก้ไข ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี โดยมุ่งหวังที่จะได้ข้อมูลที่เป็นจริงและเพื่อให้ได้รูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนที่ผ่านการประเมินรูปแบบที่มีความเหมาะสม และมาตรฐานความเป็นไปได้ในการนำไปพัฒนาพัฒนาคุณภาพนักเรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อสร้างรูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี
3. เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ขอบเขตการวิจัย

ขั้นตอน 1 ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,385 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำนวน 302 คน จากการสุ่มโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) แบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ที่ยินดีให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ รวม 10 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร ได้แก่ การเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการแบ่งทรัพยากร 3) ด้านการกระตุ้น

และจูงใจ 4) ด้านการประสานงาน และ 5) ด้านการประเมินผล

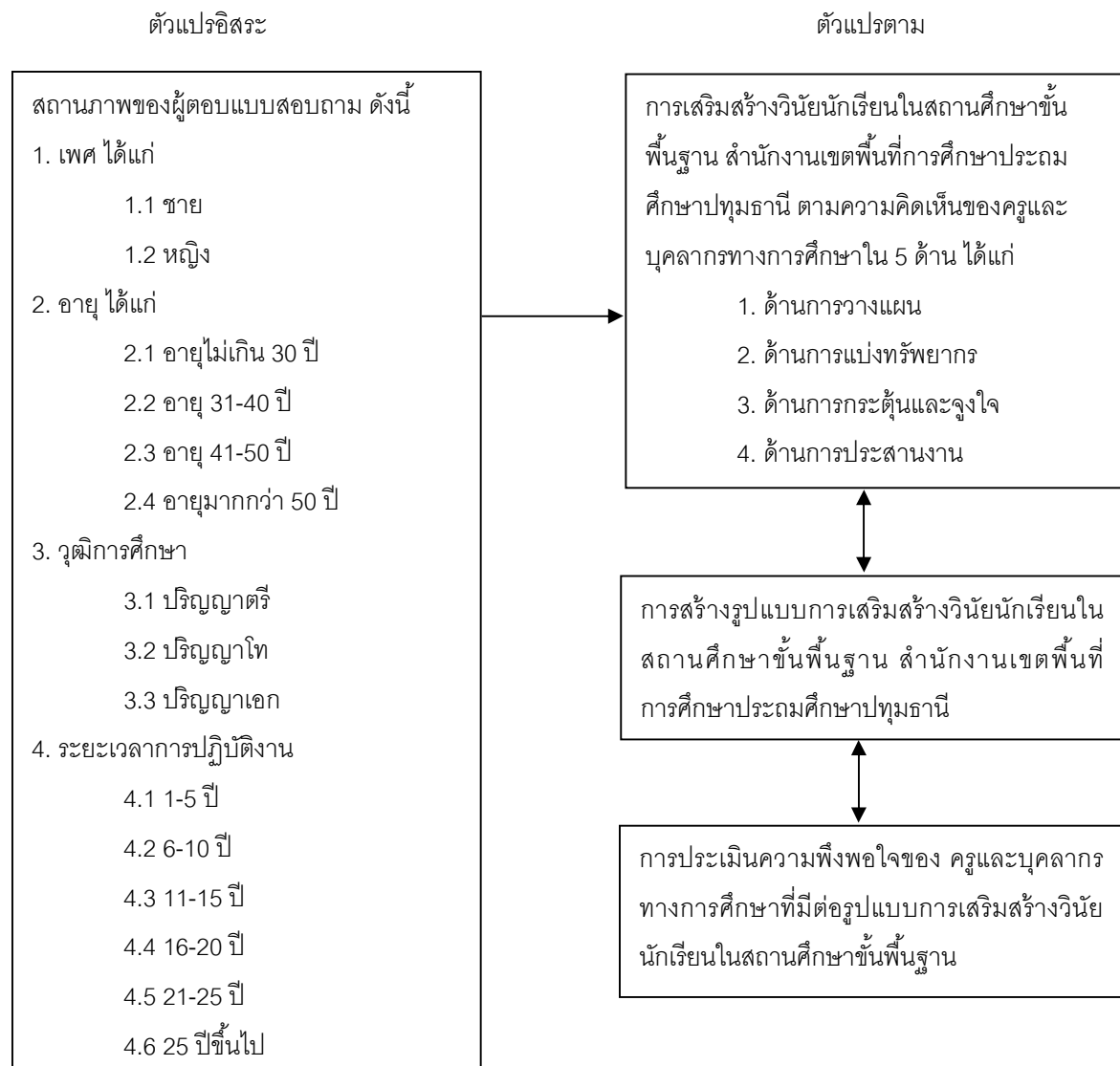
ขั้นตอน 2 ขอบเขตด้านประชากร เลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้แก่ กลุ่มบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญและเกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิหรือนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีความรู้ในการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 10 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร ได้แก่ รูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ขั้นตอน 3 ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,385 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำนวน 302 คน จากการสุ่มโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน

ขอบเขตด้านตัวแปร ได้แก่ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอน 1 ศึกษาสภาพการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,385 คน

กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการวิจัย โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 คน จากครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) แบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้แก่ ผู้อำนวยการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี ที่ยินดีให้ความร่วมมือในการ
สัมภาษณ์ รวม 10 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทาง
ไปรษณีย์ โดยจัดส่งแบบสอบถามพร้อมซองปิด
แสตมป์ และเจ้าหน้าที่ผู้วิจัยเพื่อให้ผู้ตอบ
แบบสอบถามส่งแบบสอบถามคืน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ/แนวคิด/ทฤษฎีที่
เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ มาบูรณาการ ซึ่งประกอบด้วย
การจำแนกประเภทของรูปแบบ จากแนวคิดของ คีฟส์
(Keeves. 1988: 561-565) เพื่อนำไปสร้างรูปแบบเป็น
รูปแบบเชิงภาษา (Semantic Model) และจากแนวคิดและ
ทฤษฎีของพอล (Paul. 1995: 25-26) ; เฟรดเดอริค
(Frederick. 1959: 53) ; สماعيلผู้บริหารโรงเรียนแห่ง
สหรัฐอเมริกา (1955:17-22) ; นิวแมน (Newman. 1950: 4-5)
; แคมป์เบลล์ และแรมเซเยอร์ (Campbell; Ramseyer 1974:
189) แล้วนำมาเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถาม
ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นแบบ
ตรวจสอบรายการ (Check-list) ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิ
การศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงาน และ 2) เป็นข้อ
คำถามเกี่ยวกับรูปแบบการเสริมสร้างวิทยานิพนธ์ใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบมาตราประมาณค่า
5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบมาตราวัดลิเคิร์ต (Likert
Scale) แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของ
แบบสอบถามด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา (Alpha-
Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach. 1970:
161) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

3. แบบสัมภาษณ์ที่พัฒนาขึ้นเป็นแบบสัมภาษณ์
ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
เกี่ยวกับสภาพการเสริมสร้างวิทยานิพนธ์ในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี แบบสัมภาษณ์ มี 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ประกอบด้วย
ชื่อ-นามสกุล อายุ เพศ ตำแหน่งงาน วุฒิการศึกษา
ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ประเด็นในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับ
รูปแบบการเสริมสร้างวิทยานิพนธ์ในสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบใช้
วิธีการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ส่วนที่เป็นแบบ
มาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบ
มาตราวัดลิเคิร์ต (Likert Scale) ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการของ
เบสต์ (Best. 1981: 181-185) การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัย
ได้ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลโดย
การหาค่าร้อยละ (Percentage) 2) ค่าเฉลี่ย (Mean) 3)
ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ขั้นตอน 2 สร้างรูปแบบการเสริมสร้างวิทย
านิพนธ์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เลือกแบบเจาะจง
(Purposive sampling) ได้แก่ กลุ่มบุคคลที่มีความ
เชี่ยวชาญและเกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวิทยานิพนธ์ใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิหรือ
นักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญกับการเสริมสร้างวิทย
านิพนธ์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีคุณวุฒิ
การศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 10 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาการเสริมสร้างวิทยานิพนธ์ใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

2. การยกย่องรูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ดังนี้

2.1 สังเคราะห์และวิเคราะห์สภาพการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

2.2 ตรวจสอบคุณภาพของร่างรูปแบบโดยขอคำปรึกษาจากกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม

2.3 ปรับปรุงร่างรูปแบบตามข้อเสนอแนะของกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

3. นำไปการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับรูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี เพื่อวิพากษ์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบ ด้วยวิธีการสังเกต และสัมภาษณ์ เพื่อประเมินรูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

4. ปรับปรุงร่างรูปแบบตามข้อเสนอแนะ และจัดทำเป็นรูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

ขั้นตอน 3 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,385 คน กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการวิจัย โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610)

ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 คน จากครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบมาตรวัดลิเคิร์ต (Likert Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ โดยจัดส่งแบบสอบถามพร้อมสอจดของเปล่าติดแสตมป์และเจ้าหน้าที่ผู้วิจัย เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามคืน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบมาตรวัดลิเคิร์ต (Likert Scale) ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการของเบสต์ (Best. 1981: 181-185) การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) ค่าเฉลี่ย (Mean) 2) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

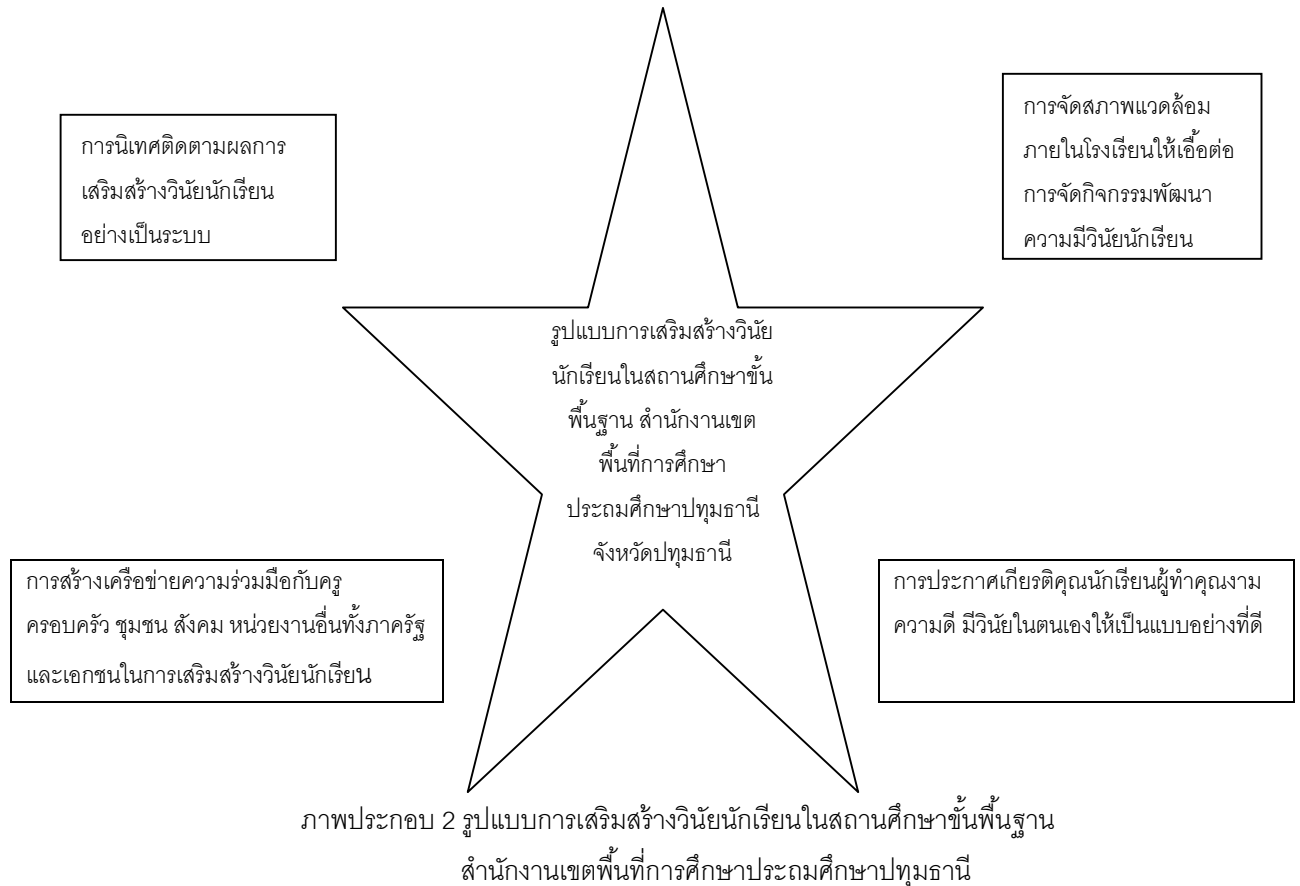
1. สภาพการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการสร้างรูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า รูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี มี 5 องค์ประกอบคือ การกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนรู้ และบูรณาการหลักสูตรไปใช้เพื่อการพัฒนาการเสริมสร้างวินัยนักเรียน การจัดสภาพแวดล้อม

ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาความรู้
วินัยนักเรียน การประกาศเกียรติคุณนักเรียนผู้ทำคุณงาม
ความดี มีวินัยในตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดี การสร้าง
เครือข่ายความร่วมมือกับครู ครอบครัว ชุมชน สังคม
หน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนในการเสริมสร้างวินัย
นักเรียน และการนิเทศติดตามผลการเสริมสร้างวินัย
นักเรียนอย่างเป็นระบบรูปแบบการเสริมสร้างวินัย
นักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีความ
เหมาะสม และมาตรฐานความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ
มากที่สุด

โดยภายหลังจากการสังเคราะห์และวิเคราะห์
สภาพการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปทุมธานี รวมทั้งการตรวจสอบคุณภาพของร่างรูปแบบ
โดยการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ โดย
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นผู้วิจัยปรับปรุงรูปแบบตาม
ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ
ตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ
รูปแบบอีกครั้ง ได้รูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี นำเสนอดังภาพประกอบ 2

3. ผลการความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ของรูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องรูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่าสภาพการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยรวมได้ให้ความสำคัญต่อนักเรียน และครูกับนักเรียนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ครูสามารถให้คำปรึกษา คำแนะนำ สร้างความใกล้ชิด ความอบอุ่น สร้างความมั่นใจ ให้ความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนรู้จักตนเองเป็นอย่างดี มีการไปเยี่ยมบ้านนักเรียน และประสานกับผู้นำชุมชน เพื่อรับทราบความเป็นอยู่ของนักเรียน รวมทั้งได้สอบถามปัญหา ทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง และให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนและผู้ปกครอง จึงมีส่วนให้สภาพการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของคำปุ่น พลรัตน์ (2548) ที่ได้ทำการศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน-นักศึกษา สถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ครูปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา สังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 จังหวัดอุบลราชธานี มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารกิจการนักเรียน-นักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอาด ช้อนทอง (2549) ที่ได้ทำการศึกษากิจกรรมนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของนักเรียนนายร้อยตำรวจโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ คุณลักษณะของนักเรียนนายร้อยตำรวจและกิจการนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของนักเรียน

นายร้อยตำรวจ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนนายร้อยตำรวจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2553: 12) ที่ได้กล่าวถึงการสร้างวินัยว่า จำเป็นอย่างยิ่งกับเด็กทุกคน โดยไม่ต้องคอยจนเกิดปัญหา เพราะวินัยเป็นสิ่งที่ต้องสร้างเสริมให้เกิดขึ้นกับเด็กตั้งแต่ยังเล็ก ยิ่งเล็กเท่าไรยิ่งดี เพราะวินัยที่ดีเมื่อเกิดกับเด็กแล้วจะติดตัวเด็กไปจนโต และจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของมโนธรรมประจำใจไปตลอดชีวิต

สำหรับรูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีนั้น ผลการวิจัยพบว่า สภาพการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากโรงเรียนให้ความสำคัญต่อนักเรียน และครูกับนักเรียน อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ครูสามารถให้คำปรึกษาแนะนำ สร้างความใกล้ชิด ความอบอุ่น ความมั่นใจ และให้ความรู้ความเข้าใจให้นักเรียนแต่ละคนเข้าใจตนเองเป็นอย่างดี มีการไปเยี่ยมบ้านนักเรียน และประสานกับผู้ปกครองและผู้ปกครองจึงมีส่วนให้สภาพการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ประไพ เดชวรรณ (2550: บทนำ) ที่กล่าวว่า การทำให้สังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขนั้น คนในสังคมต้องยึดถือปฏิบัติตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดขึ้น ควบคู่กับความมีวินัย ซึ่งหากขาดวินัยแล้วสังคมอาจเกิดความสับสนวุ่นวายได้ นักเรียนจึงควรได้รับการปลูกฝังให้เกิดการเรียนรู้ แนวทางในการปฏิบัติ ได้รับการอบรม ให้รู้จักประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม พฤติกรรมของนักเรียนที่ไม่มีวินัยจะเป็นปัญหาต่อตัวเอง สังคม และยิ่งส่งผลไปถึงการพัฒนาทางด้านต่างๆ ให้ขาดประสิทธิภาพ ดังนั้นวินัยจึงมีความสำคัญต่อนักเรียน

นอกจากนี้ ผลการวิจัยครั้งนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ กนกวรรณ จันทร์กลม (2550: 3) ที่กล่าวว่า วินัยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็ก และสถานศึกษาหรือโรงเรียนเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของเด็ก สมาชิกในสังคมมาจากครอบครัวที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งโรงเรียนจะต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสังคมให้เด็กได้ฝึกฝน เมื่อเด็กเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในภายหน้าเด็กจะเอาอย่างการแนะนำและการนำทาง ผู้ให้ตัวอย่างที่ดีคือพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูในการเสริมสร้างวินัยให้เกิดขึ้นกับเด็กนั้นต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นตั้งแต่แรกโดยการชี้แจงและการตกลงด้วยเหตุผลของครูในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนยอมรับข้อตกลง ในข้อตกลงนั้นๆ และเสริมเข้าไปตลอดเวลาที่สอนเนื้อหาเหล่านั้น

ส่วนรูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี นั้นผลการวิจัยพบว่ามี 5 องค์ประกอบ และอธิบายได้ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการวางแผน คือ การกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้และบูรณาการหลักสูตรไปใช้ในการพัฒนาการเสริมสร้างวินัยนักเรียนซึ่งองค์ประกอบนี้สอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2545 : 2) ที่กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนโดยคำนึงถึงความถนัด ความสนใจ ความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน เพื่อมุ่งพัฒนาความถนัดอันพึงประสงค์เพิ่มเติมจากกิจกรรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ รวมถึงการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ การบำเพ็ญตนให้เกิดประโยชน์ การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม การประหยัด และการรู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเองซึ่งเป็นเป้าประสงค์ เยาวชนในปัจจุบันต้องปรับปรุงเพื่อให้เป็นพลเมืองดี

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ สุเมธ ศรีสุระ (2550) ที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าการดำเนินการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยของนักเรียนโรงเรียนประชาบำรุงกิ่งอำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า

กลุ่มผู้ศึกษาทุกคนยังขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดความตระหนักและไม่เห็นความสำคัญ การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยตนเองของนักเรียนยังไม่เป็นระบบการกำหนดนโยบายของโรงเรียนไม่ชัดเจน การดำเนินกิจกรรมไม่ครอบคลุม ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องขาดการนิเทศและติดตามและประเมินผล อีกทั้งขาดการสรุปผลการดำเนินงาน ส่งผลให้นักเรียนขาดวินัยในตนเอง โดยเฉพาะด้านการรักษาความสะอาดเพิ่มขึ้น ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงได้พัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยตนเองของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์การประชุมปฏิบัติการและการนิเทศการมีส่วนร่วม โดยมีการดำเนินการ คือ กำหนดนโยบายการพัฒนาเสริมสร้างวินัยตนเองของนักเรียนเร่งเสริมสร้างวินัยตนเองของนักเรียนในการรักษาความสะอาด แต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างวินัยตนเองของนักเรียน และกำหนดกิจกรรมในการเสริมสร้างวินัยตนเองของนักเรียนใน 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมอบรมคุณธรรม จริยธรรม และกิจกรรมนักเรียนต้นแบบ และผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องได้ให้การนิเทศติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และมีการประเมินผลในการจัดกิจกรรม

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการแบ่งทรัพยากร คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาความมีวินัยนักเรียน จึงเห็นได้ว่าองค์ประกอบนี้ มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ สมคิด บางโม (2546:7) ที่ได้สรุปปัจจัยสำคัญของการบริหารว่ามีสี่ประการคือ คน เงิน ทรัพยากรหรือวัสดุ และมีการบริหารจัดการที่ดี ย่อมสามารถจัดบรรยากาศในโรงเรียนให้เหมาะสมต่อการสร้างเสริมความมีวินัยในตนเองได้ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ อัจฉมาสินี เวยสาร (2558:ออนไลน์) ที่ได้เสนอการวางรากฐานของการเป็นคนดีในสังคมว่า ในโรงเรียนผู้มีบทบาทสำคัญคือครูที่ต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เด็กมีวินัยตนเองมีคุณธรรม จริยธรรม และต้องสอดแทรกการมีวินัยในทุกกิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากนี้ ในโรงเรียนยังมีเพื่อนที่มี

บทบาทสำคัญกับเด็กในวัยเรียนมาก เด็กต้องเรียนรู้พฤติกรรมจากการทำกิจกรรมร่วมกันซึ่งครูและผู้ปกครองต้องคอยดูแลให้คำแนะนำในการคบเพื่อน

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการกระตุ้นและจูงใจคือการประกาศเกียรติคุณ นักเรียนผู้ทำคุณงามความดีมีวินัยตนเอง ให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น ดังนั้นหลักในการสร้างวินัยให้แก่นักเรียนควรประกอบด้วยความเต็มใจในการปฏิบัติงาน การปลูกฝัง และการยกย่องชมเชยจึงช่วยให้นักเรียนมีวินัยมากยิ่งขึ้น การฝึกฝนคนนั้นจะต้องให้ความเมตตา การสอนและการจูงใจด้วยวิธีที่เหมาะสมมากกว่าการใช้ความรุนแรงหรือการบังคับ องค์ประกอบนี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เชอเวียคอฟ และฟริทซ์ (Sheviakov & Fritz, 1955) ที่ได้ศึกษาประเภทของวินัยที่ควรปลูกฝังให้แก่เด็ก และพบว่าควรเป็นการปลูกฝังวินัยในตนเองมากกว่าวินัยที่มาจากกาปฏิบัติตามคำสั่ง ซึ่งควรจะเป็นเรื่องของความเต็มใจที่จะกระทำไม่ใช่กระทำตามคำสั่งหรือการถูกลงโทษ การปลูกฝังวินัยในตนเองสำหรับเด็กควรอยู่บนพื้นฐานของความชื่นชมและความรัก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ มุสเซน (Mussen, 1969) ที่กล่าวว่า การบังคับและการลงโทษ ซึ่งเป็นการควบคุมภายนอกจะช่วยปลูกฝังได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรจักร์ กาศลุน (2549) ที่ได้ทำการศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน โดยกลุ่มผู้ร่วมศึกษาได้ดำเนินการสร้างความตระหนัก ดูแล แนะนำ ช่วยเหลือ และยกย่อง ให้กำลังใจ เพื่อให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายรู้จักการควบคุมพฤติกรรมตนเองหรือปฏิบัติตนให้ถูกต้อง โดยจัดกิจกรรมการพัฒนาร่วมกัน และช่วยเหลือนักเรียนและเน้นที่กลุ่มเป้าหมาย พร้อมกับการให้คำชมเชย และให้กำลังใจนักเรียนที่ปรับพฤติกรรมได้ดีขึ้น และมีกิจกรรมนักเรียนตัวอย่าง เพื่อเป็นการยกย่องและมอบเกียรติบัตรทุกวันศุกร์ของแต่ละสัปดาห์

องค์ประกอบที่ 4 ด้านการประสานงาน คือ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับครู ครอบครัวยุวมชน สังคมหรือหน่วยงานอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชน ในการเสริมสร้าง

วินัยนักเรียน จึงเห็นได้ว่า องค์ประกอบนี้ สอดคล้องกับ อัทธมาลินี เวยสาร. (2558 : ออนไลน์) ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ “ตรงต่อเวลา รักษาวินัย” ว่าในฐานะเยาวชนรุ่นใหม่ของสังคมไทย ควรได้รับการวางรากฐานของการเป็นคนดีในสังคม โดยทุกฝ่ายควรหันมาร่วมมือกัน เริ่มต้นจากครอบครัว โรงเรียน และขยายไปสู่ชุมชน สังคม และประเทศชาติ คือ สถาบันครอบครัว บิดามารดา ญาติผู้ใหญ่ควรเป็นสิ่งที่ใกล้ชิดเด็กที่สุด และเป็นแห่งแรกที่ทำหน้าที่ปลูกฝังและหล่อหลอม ตลอดจนถ่ายทอดลักษณะอันทรงคุณธรรมและจริยธรรมด้านต่างๆ โดยปกติเด็กจะเรียนรู้จากการสังเกตและการเลียนแบบมากกว่าที่จะได้จากการฟังคำสั่งของผู้ใหญ่ หากเกิดความศรัทธายกย่องบูชาแล้วจะทำตาม ฉะนั้นการกระทำจึงสำคัญกว่าคำพูดหรือคำสอน ผู้นำทางศาสนาและพระสงฆ์ การปฏิบัติตนและปฏิบัติธรรมเป็นตัวอย่างให้น่าศรัทธาเลื่อมใส จะเป็นตัวอย่างที่ดีแก่คนในชุมชน และมีอิทธิพลต่อการปลูกฝังจริยธรรมด้านต่างๆ อีกด้วย สื่อมวลชนทุกแขนงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการปลูกฝังความรู้สึกนึกคิดและรูปแบบพฤติกรรมของเด็ก โดยเฉพาะวินัยตนเอง ฉะนั้น สื่อมวลชนควรมีความรับผิดชอบในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ดีแก่เด็ก อาชีพ ในการเข้าสู่อาชีพ บางอย่างย่อมมีกฎ ระเบียบ แบบแผน ซึ่งจะทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ ปรับตัวอยู่ร่วมกันในกลุ่มอาชีพ จึงเป็นการสร้างวินัยให้เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ และสถาบันทางการเมือง รัฐบาล พรรคการเมือง โดยเฉพาะรัฐบาล มีส่วนสำคัญในการกำหนดนโยบายในการบริหารประเทศ และควบคุมการปฏิบัติงานของข้าราชการ พรรคการเมือง ต้องเสริมสร้างวินัยตนเองให้กับสมาชิกพรรคโดยการกำหนดเป็นระเบียบพรรคและสิ่งสำคัญคือตัวนักการเมืองเอง ต้องรักษาวินัยอย่างจริงจัง เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของประชาชน และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนในสังคมด้วย

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ จำปี มัจจุปะ (2549) ที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียน และพบว่า การพัฒนาวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์แบบมีส่วนร่วม

และมีกิจกรรม ให้การอบรม กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน การคัดเลือกนักเรียนตัวอย่าง ทำให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองได้ในทางที่ดีขึ้น และได้รับความร่วมมือจากครูและผู้บริหาร และผู้ปกครอง จึงทำให้ผลการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบประสบความสำเร็จ

องค์ประกอบที่ 5 ด้านการประเมินผล คือ การนิเทศติดตามผลการเสริมสร้างวินัยนักเรียนอย่างเป็นระบบ ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องดำเนินการเสริมสร้างวินัยตนเองของนักเรียน โดยการนิเทศ การติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ องค์ประกอบนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรจักร์ กาศลุน (2549) ที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยตนเองของนักเรียน โดยมีกิจกรรมการเยี่ยมชั้นเรียน และได้ดำเนินการ กำกับ ติดตาม ช่วยเหลือ ครูประจำชั้น และครูผู้สอนในการดำเนินกิจกรรม องค์ประกอบด้านนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แก้ว แก้วมงคล (2550) ที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยตนเองของนักเรียนโดยใช้กลยุทธ์ในการศึกษาดูงาน และการนิเทศแบบมีส่วนร่วม และพบว่ากลุ่มผู้ศึกษาค้นคว้าทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจ มีความตระหนักและเห็นความสำคัญ ในการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยตนเองของนักเรียนเพิ่มขึ้น และร่วมมือกันดำเนินงานเสริมสร้างวินัยตนเองของนักเรียนได้ครบทุกขั้นตอน

2. สำหรับผลตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า รูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีมีความเหมาะสมและเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และผลการตรวจสอบความเหมาะสมและมาตรฐานความเป็นไปได้ของรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ให้คงไว้เป็นการยืนยันว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีได้เป็นอย่างดี และยังคงจะ

เป็นแบบอย่างแก่สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่อื่นๆ
ได้เป็นอย่างดีด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรนำรูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ไป
ใช้ได้ ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่สนใจ โดยนำไปปรับ
ประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษานั้นๆ ซึ่งจะ
ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเสริมสร้าง
วินัยนักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร
แกนกลาง พุทธศักราช 2551 ต่อไป

2. ควรมีการจัดการประชุมและให้ความรู้
เกี่ยวกับรูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
เพื่อสื่อสารความมุ่งหมายในการพัฒนาตามรูปแบบการ
เสริมสร้างวินัยนักเรียน ที่จะเกิดขึ้น

3. ควรเผยแพร่แนวคิดใหม่ๆ ในการเสริมสร้าง
วินัยนักเรียน เพื่อกระตุ้นให้ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้
มีส่วนเกี่ยวข้อง เกิดทัศนคติเชิงบวกต่อรูปแบบการ
เสริมสร้างวินัยนักเรียนที่จะนำไปปฏิบัติในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วม
ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย และควรเพิ่มการจัดกิจกรรม
พัฒนาวินัยนักเรียนด้านอื่น ๆ

2. ควรมีการศึกษาผลการพัฒนาวินัยนักเรียน
อย่างต่อเนื่องเป็นระบบทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน

3. ควรมีการวิจัยแบบปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
เพื่อพัฒนาวินัยของนักเรียนด้านอื่นๆ

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ จันทร์กลม. (2550). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายโรงเรียนหนองน้ำ
ขุ่น อำเภอเสี้ยว จังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กรมวิชาการ. (2545). **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: กรม
วิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- แก้ว แก้วมงคล. (2550). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยเปลวเงือก
อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คำปุ่น พลรัตน์. (2548). **สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน-นักศึกษา สถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- จำปี มัจจุปะ. (2549). การพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย โรงเรียนหนองกาวคู
ราษฎร์บำรุง อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2553). **สอนลูกให้มีวินัย**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร : ปิมีเดีย.
- ประไพ เดชวรรณ. (2550). **พฤติกรรมด้านวินัย**. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ประยูร ธมมจิตโต. (2541). **ข้อบกพร่องแห่งความรู้**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2551). **ภาวะผู้นำ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : เพชรจรัสแสงแห่งโลกธุรกิจ.
- วรจักร์ กาศลุน. (2549). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนบ้านหม่อมโนนสว่าง **อำเภอ
เพ็ญ จังหวัดอุดรธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมคิด บางโม. (2546). **องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ฯ.
- สอาด ช้อนทอง. (2549). **กิจกรรมนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของนักเรียนนายร้อยตำรวจ**. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). **แนวทางในการประกันคุณภาพในสถานศึกษา: เพื่อพร้อมรับการ
ประเมินภายนอก**. กรุงเทพมหานคร : สกศ.
- สุมิตร สุวรรณ. (2556). **ความแตกต่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ**. นครปฐม: ภาควิชาการพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์และชุมชน คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- สุเมธ ศรีสุระ. (2550). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนประชาบำรุง **กิ่ง
อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัชฌาลินี เวยสาร. (2558). **บทความ เรื่อง “ตรงต่อเวลา รักษาวินัย”**. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2558, จาก
http://www.pichit.net/pichitthesis/icon_banner/Time_article.pdf

- American Association of School Administrators, (1955). "Staff relations in school administrators". 3rd ed., Year book, Arlington, Va. The Association.
- Best, John. W. (1981). **Research in education**. 4thed., New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- Campbell, Ronald F., John E. Corbally, Jr.; & John A. Ransayer. (1974). **Introduction to educational administration**. 3rded., Boston: Allyn and Bacon, Inc.
- Cronbach, Lee Joseph. (1970). **Essentials of psychological testing**. 3rded., New York: Harper and Row.
- Frederick, Robert W. (1959). **The third curriculum**. New York: Appleton Century Crofts.
- Keeves, P. J. (1988). **Educational research, methodology and measurement : an international handbook**. Oxford: Pergamon Press.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). **Determining sample size for research activities**. Educational and Psychological Measurement. 30(3): 607-610.
- Mussen, P.H.; John, J.C.; & Jerome, K. (1969). **Child development and personality**. 3rded., New York: Harper & Row.
- Newman, William H. (1950). **Administrative action**. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Paul R. B. (1995). **Classroom management and discipline**. The United States of America: Longman Publishers.
- Sheviakov, G.V.; & Fritz, R. (1955). **Discipline for today's children and youth**. Washington D.C.: National Education Association.